

איצרות

גליון שפועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

התחדשות

■ הופיע הספר "במסילה נעלה", אסופה מובחרת מדברירבנו הקדוש על העיקרים בעבודת ה', עם השוואות ומראי מקומות מהרבה ספרי קודש. מסודר בסדר נכון, למען ירוץ בו הקורא. הפצה ראשית: חנות ספרים "ברסלב", מאה שערים 110, ירושלים. טעמו וראו כי טוב.

■ הספר "זיאמינו בה' ובמשה", כשמו כן הוא, ליקוט מספרי רבינו הקדוש ומוהרנ"ת, על אמונה בה' ובצדיקים. מבוסס על שיחת רבינו הקדוש: "אצל העולם, אמונה הוא דבר קטן, ואצלי אמונה הוא דבר גדול מאוד". להשיג בטלפון: 054-842-6884

■ ב"לב הדברים" ההרשמה בעיצומה לנסיעות לאומן, בהדרכת הרב ארו משה דורון ועוד. מגוון מסלולים בימי הקיץ. לפרטים והרשמה: 02-5667567.

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	כח	מא.	יא	קעט-קפ	נו
א	כט	מא:	יב	קפא-קפב	נו
ב	ל	מב.	יג	קפג-קפד	נח
ג	א תמוז	מב:	יד	קפה-קפו	נט
ד	ב	מג.	טו	קפז-קפח	ס
ה	ג	מג:	טז	קפט-קצ	סא
ו	ד	מד.	יז	קצא-קצב	סב

יום של הפצה

כ"ח סיון

לע"נ מרת רייזל בת ר' אהרן שוורץ (המנוה ר' אהרן קובליטשער) הונצה ע"י בנה ר' ישראל נחמן ליפל הי"ו

כ"ח תמוז

הר"ר שמואל ברוך בן חיה פילמר הי"ו הצלחה בכל הענינים

יו"ל ע"י

אוצרות ברסלב

02-9950000
Tel. 1-718-8552121

ת.ד. 50617 בית שמש
טל' במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066
bra Slav@actcom.net.il

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל

איך שכל יום הולך לאיבוד

איזה סעודה, וכיצא בזה ביטולים ובלבולים שונים בכל יום ויום

"כנגד כל הבלבולים האלה, עומד רבי נתן בליקוטי הלכותו ומוזהיר: 'צריכין להתגבר ולהשתדל לשבר הקליפה, שהם כלל כל המניעות והבלבולים והטעויות והדחיות, ולידע ולהאמין שדייקא ביום הזה יכול להתקרב לה' יתברך לפי בחינתו, ואם תדרשנו - יקצא לך'!"

"המילים הפשוטות הללו פלחו את לבבי, עשיתי חשבון קצר וראיתי שעם הגישה שהייתי רגיל בה, אני עומד לשרוף גם את שארית חיי. החלטתי להתרגל בכל עוז לנצל את ימי המידה, הכנתי לעצמי לימודים קלים לאותן שעות שהולכות לאיבוד, לחפש כל דרך היאך למלאות את אותם רגעים המצטרפים לשעות, לימים ולשנים, ולמלאות אותם בכל מה שאפשר. התחלתי לגלות, שביום ששי רגיל יש המון שעות, אפשר להקשיב לשיעורי תורה, אפשר לדבר אל ה', אפשר לחזור על לימודים קלים. גיליתי שההליכה בדרכים היא חלק מהחיים, שההמתנה בתור היא גם כן חלק לא מבוטל מנצחיותי, ופתאום החל החשבון לגדול, חיי התארכו, נוספו להם שעות ארוכות מלאי נצח..."

...להאמין בקרתה של נקודה טובה, בנצחיותה של דקה, לא להימשך אחר ההרגשה החיצונית שמוזלזלת ביום טרוד או בשעה טרופה...

אכן, לשם כך דרושה תמימות, להאמין בקרתה של נקודה טובה, בנצחיותה של דקה, לא להימשך אחר ההרגשה החיצונית שמוזלזלת ביום טרוד או בשעה טרופה, להניח בצד את השכל המגושם שמעריך כל דבר על פי ההסתכלות האנושית, ולהתחבר לשכל האלוקי שמגלה הצדיק ולהאמין "אשר נקודה אחת של מצווה קלה של הקל שבקלים, אין כל העולם כדאי לה'!!!!" (ליקוטי הלכות: ערובי תחומין ו' ג), כל דקה מורכבת מהמון נקודות כאלו, החיים יקרים, אסור להניח להשקפה החיצונית להשחית את האוצרות הללו!

קורה ש"פיקח היה" והלך אחר השכל האנושי, חלק על צדיק האמת, בהפרידו את החיצונית מן הפנימיות. הוא בחן כל דבר על פי התפיסה האנושית, הבוחנת כל דבר לפי הרושם החיצוני, מבלי להאמין שגנוו בכל דבר שכל פנימי. גישה זו ניתקה אותו ממקור החיים עד כדי בליעתו באדמה. לעומת זאת, הצדיק מלמד אותנו, לבחון כל דבר בשכל אלוקי, ורק התבטלות מוחלטת לשכלו הקדוש תגרום לנו לשמור על כל רגע שנראה מבחוץ חסר ערך, ובכך נתחבר לחיים הנצחיים.

(עפ"י ליקוטי הלכות: פקדון ד'ו-כ"ב)

כבר חצי שעה הוא ממתין בתור כדי להיכנס לרב, בית ההוראה הומה אדם, הדוחק רב והחום מעיק, כל רגע הוא משנה תנוחה, מנסה להעביר את הזמן, והנה עיניו צדות את יחזקאל, שעומד שקוע בחומש קטן, קורא בנחת, מנותק מכל הקורה סביבו, לא נסחף לאווירת הטרוניות על התור המתמשך, כל כולו מרוכז בלימוד המתוק, דומה שהוא יושב עתה בבית מדרש ממוזג ללא טרדה כלשהי.

משהו מנקר בלבו, הוא חש קנאה כלפי יחזקאל, איך הוא עושה את זה? יחזקאל הלא אינו בן עליה מופלג, לעומת זאת, הוא עצמו נחשב לאברך מתמיד שגם מחדש חידושים - ואף על פי כן הוא לא מגיע לקצה קרסוליו של יחזקאל בניצול הזמן.

לאחר שעה שנדמתה לו כנצח, הגיע תורו, שאל את שאלתו, והנה הוא כבר מחוץ לחדר הרב. יחזקאל עדיין עומד שם, באותה תנוחה, מפזם לעצמו את לשון רש"י בפרשת השבוע. הוא חש שאין בכוחו לשאת זאת יותר, הוא חייב לגשת ליחזקאל ולשאול אותו בעצמו על פשר הסוד המופלא. המתין רבע שעה נוספת עד שראה את יחזקאל יוצא גם הוא מהחדר.

"תגיד לי, מה נותן לך את הכוח לזה? איך אתה לא מתבלבל מכל הסובב אותך? מניין לך עקשנות הברזל ללמוד על אף הכל?"

"תאמין לי" - עונה יחזקאל בתום לב - "גם אני הייתי פעם סקרן גדול וגם אותי היתה כל הפרעה מוציאה מהריכוז, לא הייתי מרגיש כל עוול בכך ששעות שלמות נשרפות לי כלאחר יד, ערבי שבת וסתם ימי לחץ היו הולכים לאיבוד בלי להניד עפעף, כל ביקור במשרד כלשהו וכל מחלה וכאב ראש היו פוטרם אותי לגמרי מהלימוד.

"אבל פעם אחת קראתי פרק בספר ליקוטי הלכות ומצאתי את עצמי אומר: הטעויות והדחיות של כל אדם שבכל יום, שנדמה לו כאילו היום הזה אינו כלום, כאילו היום אי אפשר להתקרב לה' יתברך כלל, כאשר נמצא זה ברוב בני אדם שאינם מפקחים על דרכיהם היטב, בפרט כשיש להם איזה סיבה ומאורע לטוב או להפך חס ושלום, שאז היום מתבלבל אצלם לגמרי עד שרוב ימיהם כלים בזה להבל ולריק רחמנא לעלן, כגון ביום זה הוא יריד ויומא דשוקא, וביום זה צריך לחשב חשבונותיו, ובוה היום יוצא לדרך, ובאלו הימים הוא בדרך נע ונד ומטלטל, וביום זה מזדמן לו איזה מריבה וקטטה עם אחד, וביום זה נקרא על

"עזות דקדושה" מהי?

עזות דסטרא אחרא פירושה שאדם יוצא ממקומו, הרוחני או הגשמי, על מנת לבצע פעולה שבה הוא מגלה ישות, גסות רוח, גאווה וחוצפה, שהן הן שורש כל המידות הרעות - היפך השפלות, הענוה והבושה שהן צד הקדושה.

לעומת זה, כשבא אדם ללמוד תורה, למשל, שהיא עצמה מסוגלת לשפלות והכנעת המידות הרעות, אזי אדרבא, צריך לבקש גדולות, כלשון מוהרנ"ת בליקוטי תפילות: על תורה זו: "שנעני פנינו נגדך לבקש גדולות, שתעשה עימי פלאות, להעלות אותי משפל המדרגה התחתונה לרום המעלות הקדושות, עד שאשיג אותך בתכלית המדרגה במדרגות הנביאים אמיתיים וצדיקים גדולים ונוראים במדרגת בני עליה".

שכן מידת הענוה, היא היא חכמת התורה, כעין זה מבואר בליקוטי מוהר"ן ח"א קצ"ו, שלשון הרע מפרידה את החכמה מן הענוה. משמע שהכמה בלא ענוה, עליה נאמר: "נבילה טובה הימנה".

חכמה היא "כֶּחֶם-בַּד", "מה כוה"ו, ועליה נאמר: "אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני" (קהלת:ו"ב) - שעיקר החכמה היא ההשגה של האדם הוא שידע עד כמה רחוק הוא מהחכמה (כמבואר בליקוטי מוהר"ן ח"ב פ"ב).

ניתן ללמוד ענין זה גם מדרשת חו"ל: "פסל לך - פסולתן שלך" (מדרים ל"ח ע"א), שכאשר אדם לומד תורה בעזות דקדושה, הוא זוכה לדרגה כזו של שפלות, עד שהוא מרגיש עצמו כפסולת. וזה שאמר הקב"ה למשה רבינו: "פסולתן שלך" - זוהי דרך לימוד התורה: מידת הפסולת, השפלות והענוה.

בר יוחאי: "ארבעה דברים הקב"ה שונא ואני איני אוהב: הנכנס לביתו פתאום, ואין צריך לומר - לבית חברו" (גדה ט"ז ע"ב)

ברור שיש הבדל עצום בין חוסר הסתפקות ברוחניות ונסיון בלתי פוסק להשיג עוד ועוד מדרגות נעלות, לבין חוסר הסתפקות בגשמיות ונסיון מתמיד להשיג עוד ועוד דברים חומריים.

אבל הרי גם בתחום הרוחני בעצמו מצאנו שיש עזות טובה ועזות שאינה טובה. למשל, בהקמת המשכן, כאשר לא נכנס משה לאוהל מועד עד שהתבקש, כמשום שחשש שאינו ראוי לכך, המדרש משבח אותו על סירובו ואף מוסף, שאם היה חושב שהוא כן ראוי להכנס, היה נאמר עליו: "תלמיד חכם שאין בו דעת - נבילה טובה הימנו" (ויקרא רבה א, ט"ו). משמע, שאם היה נוקט במידת העזות, הרוחנית לכאורה, להכנס למשכן בלי להתבקש, היתה זו עזות דסטרא אחרא.

לעומת זאת, כשעלה משה למרום לקבל את הלוחות, מספרים חו"ל: "כיון שעשו ישראל אותו מעשה [- העגל] - ביקש הקב"ה לחוטפן [- את הלוחות] מידו של משה, וגברו ידו של משה וחטפן ממנו", ועל כך מוסיפה הגמרא: "הוא שהכתוב משבחו בסוף ואומר: 'ולכל הירד הזהקו'". הרי שמעשה זה, המהווה עזות עצומה, נחשב למעשה חזק, לעזות דקדושה, ראוייה לכל שבח.

ככל הנראה, הדבר תלוי במבחן התוצאה. בכל פעם שאדם רוצה לצאת חוץ ממקומו ל"רשות זולת", עליו לבדוק, האם בסופו של דבר תהיה התוצאה של הצעד הזה, התגברות השפלות והענוה אצלו, או שמא להיפך ח"ו?

"פי ישי מיני עזות... יש עזות דקדושה שאי אפשר לקבל את התורה פי אם על ידי זה העזות דקדושה... כמו שאמר רז"ל (ביצה כ"ה ע"ב): 'מפני מה נתנה תורה לישראל - מפני שעזין הן... וינגד זה, יש להפוך, עזות מן הסטרא אחרא... [שעל כך נאמר:] 'כל מי שיש בו עזות, בידוע שלא עמדו רגלי אבותיו על הר סיני' (נדרים כ' ע"א) ויש לו תורה מסטרא אחרא הנקראין 'פסילים', שהוא הפך מן התורה הקדושה שלנו שהוא פהינות: 'פסל לך'."

(ליקוטי מוהר"ן ח"א ל' ח')

איך ניתן לדעת איזוהי עזות דקדושה, ואיזוהי עזות דסטרא אחרא?

את העזות בכלל, ניתן להגדיר כחוסר הסתפקותנו במה שיש לנו ובחתימה מתמדת להשיג דברים שלא מגיעים לנו, כמו שכתוב בספר המידות: "מי שיש בו עזות, בידוע שאינו מסתפק במה שיש לו" (עזות ז).

הכלבים, למשל, הם "עזי נפש" (ישעיה נ"ו א"ג); ובמה מתבטאת עזותם? אומר הפסוק: "הכלבים עזי נפש - לא ידעו שבעה" - הם אינם שבעים אף פעם ממה שיש להם, הם רוצים תמיד עוד ועוד.

ניתן גם להגדיר את העזות ככניסה לרשות אחרת, בלי קבלת רשות, כדברי הגמרא, גם כן על כלבים: "סתם דלתות, חתורות הן אצל כלב" (בבא קמא כ"ג ע"א) כלומר, הוא פורץ לרשות אחרת כאילו לא היתה דלת. זוהי עזות דסטרא אחרא, וכמו שאמר רבי שמעון

נעקבות הדורות בחסידות

רבי נתן ב"ר יהודה מטבריה

כל מכתב שהגיע ממנו, הצית בקרב חסידי ברסלב אש חדשה של התקרבות לרבינו ולתורתו. עד היום נקראים מכתביו הלוהטים בציימאון על ידי כל מבקשי ה'.

בשנת תרמ"ד השיב את נשמתו הטהורה ליוצרה ונטמן בטבריה. מצבת קבורתו נעלמה מן העין בעשרות השנים האחרונות, וכמו כן נשכח תאריך פטירתו.

בהשגחה עליונה התגלתה לאחרונה מצבתו ועליה הכיתוב: "פ"ג החסיד מו"ר ר' נתן ב"ר יהודה מברסלב כ"ו אדר ש' (=שנת) תרמ"ד".

לאחר הפרסום במדור זה על גילוי המצבה, הודיע יו"ר אגודת 'אהלי צדיקים', הרב ישראל מאיר גבאי, כי בימים הקרובים תשפץ האגודה את הציון ותקים עליו מצבה.

נקודה

מוטב להיות "כאילו" בשמחה, מאשר עצוב באמת".
ה"כאילו" יביא לשמחה אמיתית.

(על פי 'שיחות הר"ן' ע"ד)

על ציון רבינו ולשהות במחיצת מוהרנ"ת. בחודש טבת שנת תר"ה, האחרון לחיי מוהרנ"ת, זכה להיות במחיצתו ולשאוב ממעינותיו.

על אותה תקופה הוא כותב: "כך שמעתי ממוורני הרב רבי נתן זצ"ל קודם הסתלקותו הקדוש והטהור, וכך אמר בלשונו הקדוש: 'ברוך ה', יש לנו מעתה שלש הלכות מבוררות: על ראש השנה צריך לנסוע לאומן, ושולחן ערוך צריך ללמוד, והתמודדות צריכים בכל יום'."

לימים עלה רבי נתן ב"ר יהודה לארץ ישראל והתיישב בטבריה. לא קלים היו חיו בארץ הקדושה הנקנית ביסורים, במכתביו מאותה תקופה, ששיגר לידידיו בצפת, הוא מספר להם על תלאותיו, אולם, תוך כדי כך הוא מביע את השמחה העמוקה שהוא חש בעת לימודו בספרי רבינו הקדוש ומוהרנ"ת: "תאמינו לי, שבשעת הלימוד ישבתי בגן עדן. וה' יתברך יתן, שיהיה זה הגן עדן שלנו" - - - כמו כן הוא מועדד אותם לעסוק בספרים קדושים אלו הממתיקים את מרירות העולם הזה.

גם מארץ ישראל עשה את דרכו לקיבוץ הקדוש בראש השנה באומן. לאחר תלאות רבות הגיע לצינו של הרבי, שאליו כלתה נפשו. משם הוא כותב: 'ברוך ה', היה לנו ראש השנה טוב מאד, וקיבוץ גדול עד מאד, וצעקות ושוועות ואנחות והרהורי תשובה היו על ציון רבינו ז"ל הרבה, ובוודאי עלו השמימה, ורבינו ז"ל יבנה מהם בנינים נפלאים ונוראים" - - -

דורות

מגדולי תלמידי מוהרנ"ת. עוד בשחר נעוריו זכה להסתופף בצל-קדשו. באותם ימים התמסר, יחד עם עוד כמה נערים, למלאכת הדפסת הספר "ליקוטי תפילות" בדפוס שהיה בבית מוהרנ"ת. לשם כך הם נסעו מחוץ למדינה, רכשו אותיות עופרת, ושקדו חדישים ארוכים על סידורם, עד שראו הספרים אור, באביב של שנת תקפ"ב.

אש שלהבת האמונה ברבינו הקדוש, שניצתה בקרבו בהיותו במחיצת מוהרנ"ת, הלכה ויקדה בו כל ימי חייו, והבעירה את כל סובביו.

בהגיעו לגיל גיוס לצבא הצאר, נמלט לעיר יאסי שברומניה, כדי להפטר מחובה זו. רבו מוהרנ"ת, שידע את מעלתו וכח השפעתו ותלה בו תקוות גדולות, הצטער על נדידתו למרחקים.

באחד הימים הגיע ליאסי החסיד הגדול רבי נחמן מוטולטשין, בשליחות מוהרנ"ת, להדפיס את הספר 'ליקוטי הלכות'. באותה הזדמנות שידך לרבי נתן בת-טובים מכפר סמוך ליאסי, אף התנה עם אבי הכלה, שיהיה סמוך על שולחנו מספר שנים.

כשחזר רבי נחמן וסיפר על כך למוהרנ"ת, שמח מאד, אך עם זאת לא הסתיר את קפידתו: "מוח' כמו של ר' נתן הושבת בכפר קטן למשך תקופה ארוכה כל כך? אילו היה יושב בעיר גדולה, ביאסי למשל, היה מקרב נפשות רבות לעבודת ה' בדרך רבינו!"

מפעם לפעם היה רבי נתן מגיע לאומן כדי להשתטח

שנר המתבדלים מעדת קורח

לחמם את דלי המים לכבודו, מבלי להתחשב באיומיהם של מתנגדי הצדיק - "עדת קורח".

המתנגדים שנודע להם כי הבלן לא עמד בהבטחתו, אכן פיטרו אותו מתפקידו באותו יום, ולא עוד אלא שגירשוהו בבושת פנים מן הקיטון הצר הסמוך למקוה, בו התגורר עם משפחתו.

אחרי שהשליכו את הבלן ואת משפחתו על צרור מטלטליהם לרחוב, אצה זוגתו של הבלן לעבר ביתו של מוהרנ"ת.

"רבי" - זעקה האשה - "השליכו אותנו מביתנו ונטלו את פרנסתנו! וכל זה, מפני שעזרנו לכבודכם. מה נעשה עתה? ממה נתפרנס?"

השיב לה מוהרנ"ת ברחמים: "לסייע לכם בממון - אינני יכול, כי גם אני עני ואביון, אך בזה אוכל לגמול לכם: שילחו אלי את שני בניכם, ואני אגדלם בביתי כבנים".

שני בנים אלו, משה וזנוויל, בני הבלן, אמנם גדלו בביתו של מוהרנ"ת, וחינוכם הופקד בידיו. בתקופה שהם שהו בביתו, למדו מהנהגותיו בקודש ומדרכו בעבודת ה'. הוא לימדם תורה והולכים בדרך רבינו, עד שגדלו והפכו לאילני רברבי, ככוכבי הרקיע מזהירים, גאונים וצדיקים, אשר עבודותיהם הנפלאות נזכרות בסילודין עד היום הזה.

חשב הבלן, איך יוכל להקל עליו את העבודה, והחליט להכין עבורו מדי לילה דלי מלא מים חמים, שיוכל לחמם את עצמו מעט לאחר הטבילה במים הקפואים.

היתה זו פעולה מבורכת ויפה. מוהרנ"ת שבריאותו כבר רופפת היתה מחליו האחרון שלפני הסתלקותו, החיה את נפשו בחמין שהגיש לו הבלן.

ויהי היום, ולמתנגדיו המרים של מוהרנ"ת נודע שהבלן מחזק את ידיו. באו ביניהם בדברים והחליטו להפסיק את מנהגו של הבלן.

החלו לאיים על משרתו, שאם לא יפסיק להגיש סיוע למוהרנ"ת, יפוטרו לאלתר מעבודתו. הבלן נענע בראשו כנגדם כמסכים לדבריהם, והם יצאו מלפניו בטוחים בהצלחתם לפגוע פגיעה נוספת במוהרנ"ת.

אבל לעת חצות, כאשר מתנגדי מוהרנ"ת ישנו מכורבלים בכרים וכסתות, הגיע מוהרנ"ת החולני לטבול כדרכו, להתקדש ולהטהר ולהתחיל ליל נוסף של עבודת ה', כדרכו.

הבלן שראה את הצדיק מתקרב למקוה, אין

שני האחים הקדושים רבי משה ברסלבר ואחיו רבי זנוויל, מפורסמים היו לשם ולתפארת בקרב חסידי ברסלב, עוד בדורו של מוהרנ"ת. שניהם היו צדיקים ויראי ה', למדנים מופלגים ואף עושי חסד בגופם ובממונם.

אחים אלו, פרי קודש הילולים, לא היו אלא בניו של בלן המקווה בעיר ברסלב; וכשישאל השואל, על מה ולמה זכה בלן, מפשוטי העם, לבנים בעלי השגה שכאלו? ישמע נא סיפור נפלא:

דרכו בקודש של מוהרנ"ת היה, לטבול במקווה בכל לילה לעת חצות, טרם יתחיל לערוך את "עבודת הלילה" בתורה ובתפילה. במנהג זה נהג הן בימות החמה והן בימות הצינה. המקווה בברסלב, כמו בעיירות אחרות באוקראינה, לא היתה מחוממת, והטבילה במימיה הקפואים, בפרט בחצות לילה, היתה כרוכה במסירות נפש של ממש.

הבלן, יהודי פשוט וכשר, הכיר את מנהגו של מוהרנ"ת, שנוהג לטבול פעמיים ביממה, בבוקר השכם לפני התפילה, ובחצות הלילה, ורחמיו נכמרו על הצדיק הזקן שמוסר נפשו על הטבילה בכל יום תמיד פעמיים באהבה.

השבוע לפני...

השבוע לפני 187 שנה

■ כ"ג בסיון, שנת תקפ"ב - מוהרנ"ת מגיע לארץ ישראל.

על מסעו מלא-הגעגועים לארץ-חמדה, כתב רבי נתן רבות, ואף הקדיש לכך את חלקו השני של יומנו האישי, שהתפרסם מאוחר יותר בשם "ימי מוהרנ"ת".

כהקדמה לתיאור המסע כותב רבי נתן: "להיות יקר בעיני יקר מאד כל פסיעה ופסיעה שזכיתי לילך ולנסוע בשביל הנסיעה לארץ ישראל, כי היה לי מניעות רבות בלי שיעור בכל יום ויום... עד אשר יכלו המון יריעות לפרטם - ואי אפשר לבאר כולם בכתב בשום אופן - על כן אמרתי לכתוב מה שאפשר לכתוב, מה שיעלה על זכרוני, להיות לי לזכרון וליוצאי-חלצי ולאובהיי ורעיי באמת... למען ידעו דור אחרון, יקומו ויפסרו לבניהם, כמה צריכים להתחזק לבוא לארץ ישראל כל מי שרוצה להיות איש ישראלי באמת מגדול ועד קטן. כי קדושת ארץ ישראל מספיק לכולנו, כי כל אחד מישראל, מגדול ועד קטן, יש לו איזה חלק בארץ ישראל, ושם חיינו, שם קדושתנו, שם ביתנו, שם ארצנו, שם אדמתנו, שם חלקנו, שם גורלנו".

וכך מוגול רבי נתן באריכות את כל התלאות והמניעות, הגעגועים והרצונות, עד שזוכה בחסדי שמים להוציא את רצונו העז מהכוח אל הפועל, ולהגיע לארץ ישראל בשלום.

היה זה מסע ארוך שחצה ימים וגבולות. מברסלב - לאודסה, דרך הרבה ערים ומחוזות, ומשם - לאיסטנבול שבתורכיה, ומשם - לאלכסנדריה שבמצרים, ומשם לעיר הלבנונית - צידון.

במוצאי שבת, אור ל"ב בסיון, ירד רבי נתן לנמל צידון, שם שמע מיהודי המקום כי בפאתי העיר קבור זבולון בן יעקב איבנו. מיד בבוקר, השתטח רבי נתן על הקבר הקדוש - "ואחר כך אמרו לנו, שעיר צידון בעצמה עדיין אינה ארץ ישראל, רק מקבר זבולון ואילך, משם מתחיל גבול ארץ ישראל" (ימי מוהרנ"ת ח"ב, קל"ב. וראה עוד בליקוטי הלכות ברכת הריח ד', מ"א).

יומיים אחר כך, ביום שלישי בלילה, אור ל"ג בסיון, נסע רבי נתן לעיר צפת - "ובלילה זאת נכנסתי לגבול ארץ ישראל בוודאי, והיה לנו שמחה גדולה".

לחידודא

חידה מס' 13

ציינו 5 ערים וכפרים שבהם ביקר רבינו בהיותו בארץ ישראל!

כדי לענות תשובה, יש להתקשר למערכת הממוחשבת "אוצרות ברסלב" 02-99-50000. לאחר בחירת שפה, הקישו 1-9-2-1 והשאירו הודעה עם שם, כתובת ומס' טלפון. בין הפתורים נכונה עד יום שני בשעה 12 בלילה, תעדך הגרלה על זכות קניה בסך 50 ₪.

הפתרון לחידה מספר 12:

באיזה תאריך יצא רבינו הקדוש לארץ ישראל, ובאיזה תאריך הגיע לשם? רבינו הקדוש יצא לארץ ישראל ביום "ח באייר, ל"ג בעומר, שנת תקל"ח, ובערב ראש השנה תקנ"ט ירד מהספינה בתחתית הר הכרמל ונכנס לארץ הקדושה.

זכה בהגרלה לחידה מס' 11: אליהו יהודה וורטהיימר, בית שמש, בזכות קניה בסך 50 ₪, בחנות ספרים "ברסלב" רחוב מאה שערים 110 ירושלים.

שאלה:

ידוע שרבינו הקדוש הזהיר מפני חומרות יתירות. איך הדבר מתיישב עם הצורך להדרר במצוות ולדקדק בהלכה?

תשובת הרב אפרים נחמן אנשי:

שואל יקר, בטרם ניגש לשאלתך העדינה, ברצוני להקדים דבר יסודי להבנת הרבה משיחותיו של רבינו הקדוש, למען תבין את רוח הדברים: רבינו הקדוש רצה להנחיל לנו את הדבר היקר והיסודי ביותר ביהדות, הלא היא התמימות והפשיטות – להיות יהודי פשוט, בלי התחכמויות יתירות, שהינן הרסניות ביותר בעבודת ה'.

ולענייננו: אבינו הרחמן רצה שנחיה חיים מאושרים, חיים של קרבת ה', ולשם כך נתן לנו את תורתו, ובה תרי"ג עצות, איך לזכות לחיים כאלה. מי שהסתכלותו על המצוות היא כזאת – באיזה חשק הוא ניגש לכל מצווה, כמה שמח הוא להדרר בכל מצווה, הלא היא חייו!

אך כשהסתכלותו על המצוות היא, כעל מערכת חוקים האוסרת דברים מסוימים, מחייבת חיובים שונים – כל התמונה משתנה אצלו – או שהוא מתעייף ואין לו כח לעמוד בדרישות ההלכה, והוא מקל לעצמו פה ושם, או שהמצוות הופכות אצלו לדבר כבד ומסוכן, ה"הידור מצווה" הופך לשיגעון, וה"דקדוק הלכה" הופך לספיקות ובלבולים שלא נגמרים לעולם.

אמור מעתה: חומרות יתירות אינן נובעות מכיסופים והשתוקקות פשוטה לקרבת ה', אלא הן תוצאה של התחכמות עלובה, ומעידות על איבוד ההון הפשוט והאמיתי של המצווה.

את זאת רצה רבינו הקדוש למנוע מאיתנו! הוא לא רצה למנוע מאיתנו מלהדרר במצוות, מלקיים מצווה כתיקונה – חס ושלום להעלות על הדעת שטות כזאת! הרי אלו הם מסימניו של יהודי כשר החפץ לעשות בורא כראוי.

ועודא ידענא, מלפני כארבעים שנה, בעת שהתקינו בבית מדרשנו הגדול בירושלים גנטור לשבת, והיו כמה תלמידי חכמים שטענו, שזוהי חומרא בעלמא, עמד החסיד ר' לוי יצחק בנדר והכריז ברבים לפני קריאת התורה: "מדוע הננו חסידי ברסלב? הרי גם במקומות אחרים ישנם צדיקים וכשרים? אלא מאי? אנו חפצים בקירבה יתירה לה'! אם כן, מדוע אין אנו להוטים להדרר במצווה יותר מהמחוייב?". הרי לנו מבט אמיתי של חסיד ברסלב אמיתי!

האם אין אנשי רבינו מהמחמירים ביותר, בקריאת שמע בזמנה, בהימנעות משתיה קודם תפילת שחרית, ושאר דקדוקי הלכה?!

כבר סיפר החסיד ר' הערש לייב ליפל, שכשרצה להתקרב לדרך החסידות, שאל את החפץ חיים, לאיזה מהחסידים יתקרב? הורה לו להתקרב לחסידות ברסלב, כי הם מדקדקים בהלכה. עוד עובדות רבות באמתחתי, מאשר ראיתי אצל חסידי ברסלב דקדוק בהלכה והידור במצוות, לפנים משורת הדין.

כך שבודאי אין הכוונה להימנע מהידורים ודקדוקים ח"ו, רבינו הקדוש רק בא והזהיר את עטרת המצוות ליושנה, שלא ניגש למצוות כאל חוקים יבשים, ואל השולחן ערוך – כאל תקנון נוקשה, דבר הגורם לדקדוקים מיותרים ושטותיים. רבינו הקדוש רצה שניגש למצווה באהבה, בשמחה, מתוך הבנה אמיתית של מטרת המצוות – למען יביאו אותנו לדביקות בנותן התורה.

המעוניינים לשאול שאלות לרבנים שליט"א

ניתן להשאיר הודעה במדור שאלות ותשובות במערכת הממוחשבת 02-9950000

ולחקש בתפריט הראשי 1-4-2

או באמצעות הדואר ל"אוצרות ברסלב" ת.ד. 50617, בית שמש, 99081.

"וַיְדַבֵּר אֶל קַנְחָה ... בְּקֶרֶב וַיֵּדַע ה' אֶת אֲשֶׁר לוֹ" (במדבר ט"ז ה').

לכל דבר חומרי בעולם יש שורש רוחני, גם לאור השמש שמתחדש בכל בוקר יש שורש רוחני, והוא, אור האמת והאמונה שה' מאיר בכל בוקר מחדש, כמו שכתוב "חדשים לבקרים רבה אמונתך" (איכה ג' כ"ג), וכל מי שרק רוצה, יכול מדי בוקר לגלות אור חדש באמונה הקדושה.

לכן קבעו חז"ל לקרוא קריאת שמע אחרי ברכת המאורות, כדי להורות לנו, שקריאת שמע, שהיא הכרזת האמונה הקדושה שאנו מכריזים בכל בוקר מחדש, היא השורש של אור השמש שזורה ומאיר לעולם כולו.

האמת והאמונה המתחדשות בכל בוקר, בכוחן להעביר מהעולם את הרשעים המפיצים את השקר ואת הכפירה בעולם, כמו שכתוב "לבקרים אצמית כל רשעי ארץ" (תהילים ק"א).

זוהי אפוא כוונת משה רבינו באומרו לקורח: "בוקר וידע ה' את אשר לו" – שבבוקר, כאשר אור האמת יאיר מחדש, יתברר במי חפץ ה'.

(על פי 'ליקוטי הלכות' הכשר כלים הלכה ד' אות מ"ח)

"וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר יִבְחַר בּוֹ מִטָּהוּ יִפְרָח... וְהָיָה פְרִיחַ מִטָּה אֶהְרֶן לְבֵית לְוִי" (במדבר י"ז ב').

הצדיקים הגדולים זכו לשבר את היצר הרע החומרי עד שלא נותר בו כוח להסיתם לתאוות רעות ולחטאים.

זה שאמר משה רבינו: "ומטה האלוקים בידי". המטה רומז לכוח הבחירה, שביד האדם להטותו כמטה לכל אשר יחפוץ, אם לטוב ואם לרע. למטה היה המטה הזה, "בידי" בשליטתו ולא היה ליצר כוח להסיתו לרע.

אבל גם אלה הצדיקים, שהגיעו לדרגה כה גבוהה עד ששברו את היצר הרע החומרי, חייבים להוסיף ולעלות מעלה מעלה, כי תמיד עליהם להתמודד עם יצר הרע רוחני יותר ויותר, כדי להגיע לדרגות גבוהות יותר ויותר.

זאת היתה טעותו של קורח, שאמר: "כי כל העדה כולם קדושים... ומדוע תתנשא על קהל ה'". הוא סבר, שמאחר שכל ישראל קיבלו את התורה ושיברו את היצר הגשמי, שוב אינם צריכים להתמודד עמו עוד. לכן חשב קורח, שאין שום הבדל בין דרגת כל ישראל לדרגת משה ואהרן, ולא ידע שמושה ואהרן לא הסתפקו בשבירת היצר הפשוט, אלא הוסיפו לעמול בעבודת ה' עד שהשיגו דרגות גבוהות מאד, הרבה יותר מכל עם ישראל.

את זה בדיוק הוכיח סימן המטה של אהרן שפרח, לאמור, שאהרן הכהן השקול כמשה רבנו (כמו שאמרו חז"ל), אף על פי שכבר שיבר את היצר בשלמות, והמטה שלו היה קדוש כמו המטה של משה רבינו – לא הסתפק בזה, אלא הוסיף לעלות עוד ועוד; ה"מטה" שלו, כוח הבחירה שלו, הוסיף לפרוח, להתמודד עם היצר יותר ויותר מכל "מטות" הנשיאים.

(על פי 'ליקוטי הלכות' שילוח הקן הלכה ד' אות ט"ו)

בעת צרה, בשעת מצוקה.
גם בעת שמחה ובכל זמן

מוקד הישועות
1-800-255-522

24 שעות ביממה

להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה והצלחה, לרווח ופרנסה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושמחת חיים